

MARAN MEOR

מרן מאור ישראל

YISRAEL

The Center for the Heritage of Maran
Under the personal supervision of Rabbi Yitzchak Yosef shlita,
Chief Rabbi of Israel, the Rishon Letziyon

Publication #212 | 10.02.18 יח שבט ה'תשע"ח

פרשת משפטים Parashat Mishpatim

Please treat this sheet with proper respect and discard properly

Do not read in the middle of Tefilla or Torah reading

Insights

Pearls of Wisdom from Maran Rabbi Ovadia on the weekly Torah portion

"אם כסף תלוה את עמי את העני עמך" (כב, כד).

"When you lend money to my nation, to the poor who is with you..." (22:24)

Maran HaRav Ovadia Yosef zt"l wrote (Meor Yisrael - Derushim pg. 200) that the Chachamim say that one "should give from himself, since you and what is yours is his". HKB"H gives wealth to the wealthy as a security deposit and they become guardians of the money so that they can help those in need. The halacha in Shulchan Aruch states (Choshen Mishpat 246:4) that one who writes in his will that all his belongings should go to only one son - his son only becomes a guardian of the money and all the sons get their fair share of the inheritance because we make the reasonable assumption that he wanted the one child to receive more honor and the other brothers to listen to him, but still wanted them all to have a share in the inheritance.

So too, HKB"H gives wealth to certain individuals, but they should not be viewed as the owners of the wealth, rather as guardians to help the poor and underprivileged.

However, that person is befitting of honor as the Gemara in Eruvin 81a says that Ribbi Yehuda Hanasi and Ribbi Akiva would honor the wealthy. And it is clear that they would honor wealthy individuals who were G-d-fearing and charitabl.

This is why they verse says "When you lend money to my nation, to the poor who is with you"- that the money you lend the poor is not yours but rather, "to the poor who is with you" - that only part of it belongs to you and you are a guardian over the rest.

From the Desk of the Rishon Letziyon

Responsa of Rabbi Yitzchak Yosef shlita, the Rishon Letziyon

לימוד תורה לתלמיד שאינו הגון, שאולי יחזור בתשובה

(מתוך קובץ בית יוסף - גליון כו).

בס"ד, ז סיון תשע"ז למי שאינו הגון. ע"ש.

לכבוד היקר והנעלה, שוקד באהלה של תורה, כש"ת
ה"ה ר' חיים גורן נ"י שלום וברכה,

אודות כולל ערב שמטרתו לחזק ולקרב רחוקים וטועים לאבינו שבשמים, ומחזקים אותם בדברי תורה ומוסר, וביניהם מגיעים גם חילוניים שהם בגדר תלמיד שאינו הגון, כגון א' חי עם גויה, וא' שהביא ממזר לעולם, האם מותר ללמד תורה ומוסר, שע"ז אולי יתחזקו וישונו מדרכיהם הרעה. הנה בחולין (קג). איתא, אמר רב יהודה אמר רב, כל השונה לתלמיד שאינו הגון נופל בגיהנום... ואמר ר' זירא אמר רב כל השונה לתלמיד שאינו הגון, כוורק אבן למרקוליס.

וכתב המהרש"א, שהדמיון למרקוליס, כי התורה נמשלה לאבן יקרה, והיצר הרע אשר בתלמיד שאינו הגון נקרא אבן, והוא אבן מרקוליס, והזורק אבן למרקוליס אף שאין דעתו אלא לבזוין, הנה הוא מוסיף כבוד לע"ז כיון שעבודתה בכך, ונעשה גם באבן הזאת אבן שיקוף לע"ז, וכן השונה תורה שהיא אבן יקרה לתלמיד שאינו הגון, הנה הוא הוסיף אבן מכשול בדבר, כי אין התלמיד הזה לומד אלא לכוונה רעה. ע"כ.

וע' במדרש רבה (פרשת קדושים ר"פ כה), עץ חיים היא למחזיקים בה, אמר רב הונא, שלא יהיו דברי תורה בעיניך כאדם שיש לו בת בוגרת ורוצה להשיאה לכל מי שירצה אותה, לכך נאמר בני אם תקח אמרי ומצותי תצפון אתך. ופירש הרש"ש, שהכוונה שלא ילמד תורה לתלמיד שאינו הגון, ולכן הקדים הפסוק עץ חיים היא למחזיקים בה, ר"ל שלפעמים צריך להחזיקה לעצמו שלא ילמדנה

החיים לכבוד התורה ועמליה,
יחזק יוסף
הראשון לציון הרב הראשי לישראל
ותשיא בית הדין הרבני הגדול

www.moreshet-maran.com

To subscribe to this newsletter by e-mail, to help distribute, or to provide financial support, e-mail: lu7156775@gmail.com

- Dissemination of Maran HaRav Ovadia Yosef's Torah Literature - Torat Maran Daily Halacha - Publishing House - Kovetz Bet Yosef Monthly Publication - G'mach for Lending Sefarim Written by Maran - "History of the Chief Rabbis" Project - "Teachers of Yeshivat Porat Yosef" Project - Weekly Shabbat Pamphlets - Live Shiurim via Telephone

The Center for the Heritage of Maran - Lehavin :U'lhaskil

Hilchot Kiddush BeMakom Seuda

(Taken from Hazzon Ovadia - Shabbat 2)

- Someone who made kiddush in his house and wants to eat in his yard, and he can see from his yard the spot that he made kiddush in the house, may do so if he had the intention to do so when he made kiddush. However, if he did not have this in mind, he should preferably not do this even if he can see the spot he made kiddush in. Bediavad, if he ate in his yard, he nevertheless fulfills his obligation.
- A sick person who cannot eat anything Friday night after kiddush, or someone who does not have bread, should not make kiddush on Friday night, rather he should wait until the next morning since he might feel better and eat or he will be able to find bread. He should then make the kiddush that he would have said at night.
- One should eat his meal immediately after making kiddush. If there was a large gap of time between the kiddush and the meal, some say that one has to make kiddush again and some argue. Since this is a matter of doubt with regards to reciting a blessing, we are lenient and do not make kiddush again. However, if the amount of time between kiddush and the meal was the time it takes to digest a meal (72 minutes), one must make kiddush again unless he drank a reviit of wine at kiddush.
- Someone who made kiddush on Friday night, and before he had his meal goes outside to speak to his friend

- for a while has to make kiddush again. However, if he went to take care of his personal needs, for example, going to wash his hands or going to the bathroom, he does not need to make kiddush again. In either case, if he left some friends or family at the table he does not need to make kiddush when he returns.
- Even though the hachamim say that kiddush must be at the same time as the seuda, nevertheless, if one ate a kezayit of bread or cake, or if he drank a reviit of wine, he has fulfilled his obligation of having a seuda for the purposes of making kiddush and he can finish his meal somewhere else. However, eating fruit or drinking other liquids does not count toward a seuda for purposes of kiddush.
 - Eating rice does not count toward having a meal for the purposes of kiddush since it is not one of the five grains. That is why one makes a bore nefashot after eating rice and not al hamichya.
 - One who makes kiddush at his home, and his neighbor hears him from his own house having in mind to fulfill his obligation of kiddush and the one making kiddush has in mind to fulfill the obligation on behalf of his neighbor listening to him, can fulfill the obligation on behalf of the neighbor and the neighbor is considered to have made kiddush in the place of his seuda.

בעניין איסור חבישת פאה נכרית

ב"ה, ירושלים יט סיון תשל"ז

לכבוד הרה"ג ... שליט"א
ראש כולל קאליב, טבריה.

אודות שאלותיו בדברי תורה, אם כי זמני מאד מצומצם ועמוס טרדות ותלאות, אתכבד לענות בעזה"י בקיצור נמרץ.

א. בענין פאה נכרית לנשים נשואות, כבר הארכתי בזה בספרי יביע אומר ח"ה חאה"ע (סי' ה) והעלתי מדברי רבותינו הפוסקים רובם ככולם שאוסרים הדבר בהחלט, וגם כל רבותינו הפוסקים הספרדים אוסרים פה אחד, וכן היה מנהג הנשים של כל עדות המזרח, וכל המשנה ידו על התחתונה (ב"מ עו.). ואין להביא ראיה מהני נשי חדשות מקרוב באו שהולכות בפאה נכרית ברה"י, אף אם בעליהן ת"ח נראה שיד הנשים הללו תקיפה, ואין לבעליהן היכולת למחות בהן, הואיל ואינן יותר טובות מהמורות שלהן (ובכלל זה מורות של "בית יעקב") שנהגו היתר בזה שלא כרצון ה' וכרצון יראיו, ואנו בתומנו נלך ע"פ דעת רבותינו הפוסקים אשר מפיחם אנו חיים ובאורם נראה אור, ודבריהם נר לרגלינו ואור לנתיבותינו.

ב. שו"ב שאשתו הולכת בגלוי הראש ברה"י וכו', כבר דנו בזה האחרונים, ובכללם בשו"ת פרי השדה ח"ג (סי' קפח) שפסק שהוא נחשב כמומר לעבירה אחת ויש לפוסלו ולהעבירו מתפקידו. ע"ש. וראה עוד בשו"ת נטע שורק (חיו"ד סי' סד) ולבושי מרדכי קמא (תאו"ה סי' פא). ומכל מקום זהו דוקא באופן שאינו מוחה כראוי באשתו, אבל אם הוא מוחה באשתו ואינה שומעת לקולו בשביל זה אין לפסלו. ואפילו לדברי הפוסקים שסוברים שחייב לגרשה משום כך, עכ"פ אם אינו עושה כן הרי הוא כאנוס בזה, לפי המצב בזמנינו בעוה"י, ובשביל זה אין לפסלו שלא נחשד לעשות איסור במזיד, וכן בענין החזקת הטלויזיא בבית כל שנעשה הדבר למרות רצונו ואין ידו תקיפה למחות בבני ביתו אין להאשימו על כך ולהדיחו ממשורתו, וגם בענין שהוא מנהל בית ספר בתערובת בנינים ובנות, בעוה"י דשו בזה רבים ונעשה להם כהיתר, וצריך להסביר לו בנחת ובדרכי נועם שדעת רבותינו גדולי ישראל שחייב גמור הוא להפריד בין הבנים ובנות, בפרט מכתות ד והלאה (וראה בשו"ת יביע אומר ח"ד חיו"ד סי' א, ותאה"ע סי' ד). וגם לענין שמגלה בעומר, יש שלא קבלו מנהג זה להחמיר וכמ"ש בשו"ת ישכיל עבדי ח"ה (תאו"ה סי' נה) ע"ש.

ככבוד רב, עובדיה יוסף
ראשון לציון הרב הראשי לישראל

MORESHET MARAN

www.moreshet-maran.com

Your link to the largest content on Maran zt"l

Video Shiurim – Live Streaming – Halakha Corner – Clips – Media – Stories – Eulogies – Wide variety of other content

Have a Halachik question? Ask the Rabbi!

Get answers based on the rulings of Maran HaRav Ovadia Yosef zt"l and his son Maran the Rishon Letzion HaRav Yitzchak Yosef shlit"א.

office@moreshet-maran.com | www.moreshet-maran.com

Stories

Personal Stories Related to Maran zt"l

Review, learn and delve until you understand

In one of his lectures to yeshiva students, Maran HaRav Yitzchak Yosef shlit"א said the following:

"One of the fundamental foundations of studying Torah in holiness is that one who toils will merit Torah. The great Rabbis were always against yeshiva students learning from Gemaras that had pictures and charts in them because it lessens the effort one must put into his learning. One time, I

remember when they came out with a Gemara that had all different kinds of pictures and charts in it and a student brought it over to show it to my father, Maran HaRav Ovadia Yosef. He asked him if he would be allowed to learn from this Gemara in the yeshiva and Maran became angry and said: Is this how we learn? Where is the amelut (toil) to learn Torah? You need to read the Gemara, read Rashi, review it and delve deeper into it until you understand it!"